ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αθήνα, 20-10-2026
Αριθ. Πρωτ.: 4637

ΑΠΟΦΑΣΗ 16/2026

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιασκέψεως στις 18.06.2025 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, το τακτικό μέλος, Γρηγόριος Τσόλιας, ως εισηγητής, και το αναπληρωματικό μέλος, Δημοσθένης Βουγιούκας, σε αναπλήρωση του τακτικού μέλους, Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη, ο οποίος, αν και είχε προσκληθεί νομίμως εγγράφως, απουσίασε λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Κυριακή Καρακάση, νομική ελέγκτρια – δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπ’ όψιν της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε ενώπιον της Αρχής Προστασίας Δεδομένων καταρχάς η υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2679/20-04-2021 καταγγελία της Α και του Β, από την οποία προκύπτει, μεταξύ άλλων ότι η πρώτη των καταγγελλόντων ήταν εργαζόμενη της καταγγελλόμενης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡΣ ΚΑΙ ΕΝΤΖΙΝΙΕΡΣ ΕΛΛΑΣ – AMERICAN COMPUTERS & ENGINEERS HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (βλ. την από 03-03-2020 σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου). Στο πλαίσιο δε άσκησης των εργασιακών της καθηκόντων, προέβη στις 14-10-2020 στην παρουσίαση ενός ειδικού

εταιρικού προγράμματος λογισμικού στον εγκατεστημένο στην Κύπρο υποψήφιο πελάτη της εταιρείας και δεύτερο καταγγελλόμενο, Γ. Η εν λόγω παρουσίαση έλαβε χώρα κατά τον χρόνο υποχρεωτικής τηλεργασίας της καταγγέλλουσας διαρκούσης της πανδημίας του κορωνοϊού και μέσω της εφαρμογής «Any Desk», όπως η χρήση της είχε υποδειχθεί από την ως άνω εταιρεία, κατά τα καταγγελλόμενα. Με την εφαρμογή δε αυτή, παραχωρείται εικόνα και δυνατότητα επέμβασης απομακρυσμένα από έναν υπολογιστή σε έναν άλλο και ειδικότερα, όπως αναφέρει η καταγγέλλουσα, η ίδια εκκινεί την ανωτέρω εφαρμογή οπότε και γνωστοποιεί στον εκάστοτε συμμετέχοντα τον προσωπικό της κωδικό πρόσβασης. Επομένως, με τον τρόπο αυτόν λαμβάνουν όλοι οι συμμετέχοντες πλήρη πρόσβαση στον προσωπικό της υπολογιστή, όπως έγινε και στην υπό εξέταση περίπτωση. Με τον ανωτέρω τρόπο, ο Κύπριος υποψήφιος πελάτης και ήδη καταγγελλόμενος είχε πρόσβαση στον προσωπικό υπολογιστή της καταγγέλλουσας. Ωστόσο, μετά την παρουσία του προς πώληση προϊόντος, και ενώ δεν είχε τερματιστεί, όπως καταγγέλλεται, η χρήση της εφαρμογής είτε από την καταγγέλλουσα είτε από τον κύπριο καταγγελλόμενο, ο τελευταίος έχοντας ακόμα πρόσβαση και μετά τη λήξη της σχετικής παρουσίασης, όπως φαίνεται, στον εν λόγω υπολογιστή της καταγγέλλουσας, απαθανάτισε σε screenshots (και άρα κάνοντας χρήση του δικού του εγκατεστημένου στην Κύπρο τερματικού εξοπλισμού) ιδιωτική συνομιλία της με τον δεύτερο εκ των καταγγελλόντων, Β, ήτοι με τρίτο πρόσωπο στην εφαρμογή Messenger, που είχε επίσης εγκαταστημένη στον υπολογιστή της η καταγγέλλουσα. Επειδή, μάλιστα, η συγκεκριμένη ιδιωτική συνομιλία περιελάμβανε κάποιους απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς για τον Κύπριο υποψήφιο πελάτη (βλ. την επίμαχη ιδιωτική συνομιλία όπως προσκομίζεται από τους καταγγέλλοντες), ο τελευταίος επεξεργάστηκε περαιτέρω τα προαναφερόμενα screenshots αποστέλλοντάς τα μέσω mail μεταξύ άλλων, όπως αναφέρεται, και στον πρόεδρο της ελληνικής καταγγελλόμενης εταιρείας. Ακολούθως, η καταγγέλλουσα ενημερώθηκε τηλεφωνικά για το ότι παρελήφθη από την εταιρεία το επίμαχο ηλεκτρονικό μήνυμα με περιεχόμενο «άκρως επιθετικό» προς την εταιρεία και προς την καταγγέλλουσα συνοδευόμενο και από τη φωτογραφία με το προαναφερόμενο απόσπασμα της ιδιωτικής συνομιλίας της καταγγέλλουσας με τρίτο, ήτοι τον δεύτερο καταγγέλλοντα. Σύμφωνα δε με τα καταγγελλόμενα, το εν λόγω μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κοινοποιήθηκε και σε έτερα πρόσωπα όπως σε εμπορικό συνεργάτη της εταιρείας. Μετά τη συζήτηση που ακολούθησε μεταξύ της καταγγελλόμενης εταιρείας και της καταγγέλλουσας και αφού η τελευταία ενημερώθηκε τόσο για το ότι το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

περιελάμβανε αξιολογικές κρίσεις περί ρατσιστικής συμπεριφοράς της σε βάρος των Κυπρίων όσο και για το ότι υπήρχε φόβος για τυχόν αρνητική επιρροή επί της εταιρικής δραστηριότητας στην Κύπρο, διεκόπη η επαγγελματική συνεργασία μεταξύ των μερών (βλ. το προσκομιζόμενο από 15-10-2020 ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης της εργασιακής σύμβασης – καταγγελία χωρίς προειδοποίηση).

Κατόπιν τούτων, στις 16-10-2020 η καταγγέλλουσα απέστειλε έγγραφο αίτημα προς την καταγγελλόμενη εταιρεία ζητώντας πρόσβαση επί και ακολούθως διαγραφή του επίμαχου μηνύματος που εστάλη από τον Κύπριο καταγγελλόμενο. Επί του ανωτέρω αιτήματος, η καταγγελλόμενη εταιρεία απάντησε στις 21-10-2020 ότι δεν διατήρησε το επίμαχο μήνυμα στο αρχείο της. Μάλιστα, στις 02-11-2020 η καταγγέλλουσα επανέφερε το ανωτέρω αίτημα χωρίς να λάβει ετέρα απάντηση από την εταιρεία. Τα αυτά ως άνω αιτήματα απηύθυναν οι καταγγέλλοντες και στον Κύπριο καταγγελλόμενο με σχετική εξώδικη αίτηση – πρόσκληση – δήλωση – διαμαρτυρία περιλαμβάνοντας και αίτημα για κοινοποίηση της λίστας των ατόμων που έλαβαν γνώση του επίμαχου μηνύματος που αφορούσε στους καταγγέλλοντες, χωρίς να ικανοποιηθούν (βλ. και την από 03-02-2020 απάντηση του Κύπριου καταγγελλόμενου).

Η ανωτέρω καταγγελία αρχειοθετήθηκε με την από 27-06-2022 πράξη της Αρχής, που διαβιβάστηκε στην καταγγέλλουσα με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2141/30-08-2022 έγγραφο, αφενός λόγω της εμπρόθεσμης εκ μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας απάντησης επί του ασκηθέντος δικαιώματος πρόσβασης, σύμφωνα με την οποία δεν ήταν εξ αντικειμένου δυνατή η ικανοποίηση αυτού λόγω διαγραφής του επίμαχου δεδομένου, αφετέρου λόγω αναρμοδιότητας της Αρχής. Επιπλέον, στην εν λόγω πράξη σημειώθηκε ότι και η απάντηση του υποψήφιου Κύπριου πελάτη επί του επίμαχου δικαιώματος πρόσβασης έλαβε χώρα χωρίς καθυστέρηση, με αντίκρουση των καταγγελλόμενων ισχυρισμών ως αναληθών.

Κατά της προαναφερόμενης δε πράξης αρχειοθέτησης υποβλήθηκε στην Αρχή από τους καταγγέλλοντες η με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/11454/01-11-2022 αίτηση θεραπείας κατά της πρώτης πράξης της Αρχής. Με την εν λόγω αίτησή τους οι καταγγέλλοντες επαναφέρουν εν πολλοίς τους ισχυρισμούς της υπό εξέταση καταγγελίας και ζητούν αφενός την ανάκληση της προσβαλλομένης, αφετέρου την επανεξέταση της επίμαχης καταγγελίας.

Με αφορμή την εξέταση της εν λόγω αίτησης θεραπείας και εφόσον διαπιστώθηκε η ύπαρξη ζητήματος που δικαιολογεί την επανεξέταση του περιεχομένου της ανωτέρω πράξης

αρχειοθέτησης, η Αρχή απέστειλε προς την καταγγελλόμενη εταιρεία το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2615/19-10-2023 έγγραφό της επισυνάπτοντας σε αυτό το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και ζήτησε διευκρινίσεις επί του συνόλου των καταγγελλομένων. Κατόπιν αυτού, η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε τη με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7784/02-11-2023 απάντησή της, με την οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι είχε παραχωρήσει στην καταγγέλλουσα και πρώην εργαζόμενή της ηλεκτρονικό υπολογιστή για αποκλειστική υπηρεσιακή χρήση, ενώ επιβεβαιώνεται η χρησιμοποίηση της εφαρμογής «Any Desk» για την κάλυψη των αναγκών εξ αποστάσεως παρουσίασης των εταιρικών προϊόντων. Επισημαίνει, ακόμη, η καταγγελλόμενη εταιρεία ότι προϋπόθεση για να αποκτήσει κάθε τρίτος πρόσβαση στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του εργαζόμενου, που προβαίνει στην παρουσίαση προϊόντος, είναι ο ίδιος ο εργαζόμενος να ενεργοποιήσει τη σχετική σύνδεση δίδοντας και έναν αντίστοιχο κωδικό πρόσβασης, εναπόκειται δε στον ίδιο τον εργαζόμενο-στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας- να κλείνει την εν λόγω πλατφόρμα με το πέρας της εκάστοτε παρουσίασης. Ακολούθως, η εταιρεία επιβεβαιώνει ότι ένας εκ των ιδρυτών και μετόχων της έλαβε στις 15-10-2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το επίμαχο απόσπασμα – φωτογραφία της ιδιωτικής συνομιλίας των καταγγελλόντων μέσω της εφαρμογής Messenger, όπως αυτή περιλαμβάνεται στα σχετικά της καταγγελίας τους. Αναφέρεται δε, ότι ο Κύπριος πελάτης σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με την εταιρεία, εξεδήλωσε τον αποτροπιασμό του για το περιεχόμενο της συνομιλίας και απειλούσε ότι θα στραφεί εναντίον της εταιρείας. Επιπλέον, επιβεβαιώνεται ότι μετά τη λύση της εργασιακής σύμβασης με την καταγγέλλουσα στις 15-10-2020, το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έλαβε η εταιρεία, τέθηκε στον κάδο ανακύκλωσης και εν συνεχεία διαγράφηκε οριστικά, όπως απαντήθηκε στις 21-10-2020 και στο αίτημα πρόσβασης σε αυτό και ακολούθως διαγραφής του που άσκησε η καταγγέλλουσα στις 16-10-2020. Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας, ήταν επιλογή της καταγγέλλουσας να συνδέσει την εφαρμογή Messenger με τον υπολογιστή της εργασίας της αλλά και να μην μεριμνήσει να αποσυνδεθεί από την πλατφόρμα «Any Desk». Τέλος, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι η διαγραφή του επίμαχου μηνύματος με τη φωτογραφία αποσπάσματος της ιδιωτικής συνομιλίας μεταξύ των καταγγελλόντων δεν αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Περαιτέρω, η Αρχή διαβίβασε στην ομόλογή της Κυπριακή Αρχή, μέσω του

συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών IMI (International Market Information System), τα κρίσιμα έγγραφα για το σκέλος της καταγγελίας που αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που έλαβε χώρα στην Κύπρο από τον καταγγελλόμενο – υποψήφιο πελάτη, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 61 του ΓΚΠΔ (βλ. σχετικό Mutual Assistance Request υπ' αριθμ. 572137). Ακολούθως η Κυπριακή Αρχή, στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας μεταξύ της επικεφαλής εποπτικής αρχής, εν προκειμένω της κυπριακής τοιαύτης, και της ενδιαφερόμενης εποπτικής Αρχής, εν προκειμένω της ελληνικής, κατ' άρθρο 60 του ΓΚΠΔ, απέρριψε ως απαράδεκτη την υπό εξέταση καταγγελία κατά το σκέλος που αφορά στον Κύπριο, Γ, στο μέτρο που διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι η φωτογράφηση εκ μέρους του τελευταίου των επίμαχων μηνυμάτων και η αποστολή τους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον εργοδότη της καταγγέλλουσας, πληροί τις απαιτήσεις του Άρθρου 6(1)(στ) του ΓΚΠΔ και δεν συνιστά, εκ μέρους του Γ, παραβίαση του Άρθρου 6(1)(α) του ΓΚΠΔ. Επιπλέον, η Κυπριακή Αρχή δεν διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ εκ μέρους του ως άνω καταγγελλόμενου. Περαιτέρω, αξίζει να σημειωθεί ότι η Κυπριακή Αρχή στο εν λόγω σχέδιο απόφασης επισημαίνει, ότι τα μηνύματα που η καταγγέλλουσα αντάλλαξε με τον σύντροφό της, δεν φαίνεται να εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «ιδιωτική επικοινωνία» σύμφωνα με το κυπριακό δίκαιο, ενώ ακόμη και εάν θεωρείτο ότι, η υπόθεση αυτή αφορούσε στο απόρρητο των επικοινωνιών, δεν διαπιστώνεται παραβίαση του άρθρου 3(1) του περί Προστασίας του Απόρρητου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) Νόμου του 1996, Ν.92(Ι)/1996, όπως τροποποιήθηκε, το οποίο ορίζει τα ποινικά αδικήματα σε σχέση με τον ανωτέρω κυπριακό Νόμο, εκ μέρους του κύπριου καταγγελλομένου. Η Ελληνική Αρχή δεν προέβαλε σχετική και αιτιολογημένη ένσταση για το ως άνω σχέδιο απόφασης (βλ. άρθρο 60 παρ. 4 του ΓΚΠΔ) και ως εκ τούτου αποδέχτηκε και εξέδωσε το ανωτέρω σχέδιο απόφασης κατ' άρθρο 60 παρ. 8 του ΓΚΠΔ (βλ. συναφώς τη με αριθ. Πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2557/20-09-2024 Απόφαση του Προέδρου της Αρχής). Αναφορικά δε με το σκέλος της καταγγελίας που αφορά στην εδρεύουσα στην Ελλάδα καταγγελλόμενη εταιρεία, αποκλειστικά αρμόδια είναι η Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που επιλαμβάνεται της υπό εξέταση υπόθεσης με την παρούσα Απόφαση.

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε με τις με αριθ. Πρωτ. Γ/ΕΞΕ/2712/08-10-2024 και Γ/ΕΞΕ/2713/08-10-2024 κλήσεις τους καταγγέλλοντες και την καταγγελλόμενη εταιρεία, αντιστοίχως, σε ακρόαση, ώστε να ακουστούν στην από 16-10-2024 συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης του αρμόδιου Τμήματος. Κατά την ανωτέρω ημερομηνία παρέστησαν η μεν καταγγέλλουσα, Α, μετά του δικηγόρου της, Ε. Μυλωνά (ΑΜ ΔΣ ....) η δε καταγγελλόμενη εταιρεία εκπροσωπήθηκε από τον Δ, Οικονομικό Διευθυντή της εταιρείας, ο οποίος απηύθυνε αίτημα αναβολής της συζήτησης της υπόθεσης, λόγω αδυναμίας της δικηγόρου της εταιρείας, Ανδρομάχης Δεληκωστοπούλου, να παραστεί στη συνεδρίαση. Ακολούθως οι κληθέντες αποσυνδέθηκαν από την τηλεδιάσκεψη και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος και τα μέλη αποφάσισαν και τους ενημέρωσαν ότι η υπόθεση θα συζητηθεί στις 30 Οκτωβρίου και ώρα 11:00, χωρίς αποστολή νέας κλήσης μιας και παρίσταντο αμφότερα τα μέρη. Ακολούθως, στην τηλεδιάσκεψη του Τμήματος στις 30-10-2024 παραστάθηκαν η καταγγέλλουσα Α και η καταγγελλόμενη εταιρεία εκπροσωπούμενη από τον Δ μετά της δικηγόρου, Α. Δεληκωστοπούλου (ΑΜ ΔΣ…). Ακολούθως η καταγγέλλουσα αιτήθηκε αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης λόγω ασθένειας του δικηγόρου της, οπότε οι κληθέντες αποσυνδέθηκαν από την τηλεδιάσκεψη και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος και τα μέλη αποφάσισαν και τους ενημέρωσαν ότι η υπόθεση θα συζητηθεί στις 27 Νοεμβρίου και ώρα 10:00, χωρίς αποστολή νέας κλήσης, μιας και παρίσταντο αμφότερα τα μέρη. Κατά την τηλεδιάσκεψη της 27ης-11-2024 παρέστη η καταγγέλλουσα μετά του δικηγόρου της, Ε. Μυλωνά (ΑΜ ΔΣ…) καθώς και η καταγγελλόμενη εταιρεία διά του Δ και της δικηγόρου, Α. Δεληκωστοπούλου (ΑΜ ΔΣ…). Μετά την εν λόγω ακρόαση δόθηκε τόσο στους καταγγέλλοντες όσο και στην καταγγελλόμενη εταιρεία προθεσμία προσκομίσεως τυχόν υπομνημάτων προς περαιτέρω υποστήριξη των ισχυρισμών τους μέχρι τις 13-12-2024.

Ακολούθως, η καταγγέλλουσα υπέβαλε εμπροθέσμως το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/9697/13-12-2024 υπόμνημά της, στο οποίο αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι δεν έλαβε την κατάλληλη ενημέρωση και εκπαίδευση από την καταγγελλόμενη εταιρεία για τους κινδύνους της τηλεργασίας και των τηλεδιασκέψεων, ενώ χαρακτηρίζει την εφαρμογή «Any Desk» ακατάλληλη για την πραγματοποίηση τηλεδιασκέψεων. Ακολούθως η καταγγέλλουσα αναφέρει πως στο πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης που είχε ασκήσει, δεν της παρασχέθηκε από την καταγγελλόμενη εταιρεία κάποιο αποδεικτικό διαγραφής του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που την αφορούσε και η εταιρεία έλαβε από τον Κύπριο πελάτη. Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα επαναφέρει εν πολλοίς τους

ισχυρισμούς της καταγγελίας και της αίτησης θεραπείας σχετικά με τα επίμαχα δικαιώματα πρόσβασης και ακολούθως διαγραφής που ασκήθηκαν. Ως προς τη χρήση της εφαρμογής «Messenger» του «Facebook», στο πλαίσιο της οποίας αντάλλαξε τα επίμαχα μηνύματα με τον έτερο καταγγέλλοντα, αναφέρεται ότι αποτελούσε κομμάτι της εταιρικής δουλειάς ως στοιχείο «μάρκετινγκ» και η εταιρεία ήταν σχετικώς ενήμερη αλλά ουδέποτε εναντιώθηκε στη χρήση της εν λόγω εφαρμογής από τους εργαζομένους της ούτε και έλαβε τεχνικά μέτρα ώστε να εμποδίζεται η δυνατότητα εγκατάστασης και χρήσης της εν λόγω εφαρμογής. Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα αντικρούει τον ισχυρισμό της εταιρείας περί του ότι δεν γεννάται ζήτημα εφαρμογής της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, ότι πρόκειται για λήψη και διακίνηση φωτογραφίας με προσωπική της συνομιλία με τον σύντροφό της.

Η δε καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε εμπροθέσμως το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/9701/13-12-2024 υπόμνημά της με το οποίο, επισημαίνει καταρχάς ότι δεν προσκομίζονται στο πλαίσιο της υπό εξέταση αίτησης θεραπείας νέα στοιχεία που να δικαιολογούν διαφορετική κρίση της Αρχής. Σημειώνει δε ότι παραχώρησε ηλεκτρονικό υπολογιστή στην καταγγέλλουσα προκειμένου να τον χρησιμοποιεί αποκλειστικά στο πλαίσιο παροχής των υπηρεσιών της προς την εταιρεία, ενώ εξηγεί ότι επέλεξε τη χρήση της εφαρμογής «Any Desk» από τους εργαζομένους της για την παρουσίαση των εταιρικών προϊόντων χάριν αποτελεσματικότερης κάλυψης των αναγκών της. Ακολούθως αναφέρεται στα ακαδημαϊκά προσόντα της καταγγέλλουσας επί τη βάσει των οποίων προσλήφθηκε, μεταξύ των οποίων ήταν και η ικανότητα χρήσης της ως άνω εφαρμογής, ενώ αναφέρεται και στην απορρέουσα, κατά τους ισχυρισμούς της, από την εργασιακή σύμβαση της καταγγέλλουσας απαγόρευση χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή που της παραχωρήθηκε για προσωπικούς λόγους. Επιπλέον, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι είχε ενημερώσει την καταγγέλλουσα για τη χρήση της εφαρμογής «Any Desk» ως προς την παρουσίαση ηλεκτρονικών προγραμμάτων και εξειδικευμένου λογισμικού προς τους πελάτες της. Η καταγγελλομένη αναφέρει και τα χαρακτηριστικά της επίμαχης εφαρμογής που την καθιστούν την πλέον πρόσφορη για τις εταιρικές ανάγκες (λ.χ. ικανοποιητική και ταχεία καταφόρτωση των προς παρουσίαση εταιρικών προγραμμάτων κτλ), ενώ επαναλαμβάνει τον ισχυρισμό περί αμέλειας της ίδιας της καταγγέλλουσας, η οποία δεν φρόντισε να αποσυνδεθεί μετά την παρουσίαση και το πέρας του ωραρίου της από την επίμαχη πλατφόρμα με αποτέλεσμα να εξακολουθεί ο κύπριος πελάτης να έχει πρόσβαση

στον εταιρικό ηλεκτρονικό υπολογιστή που της παραχωρήθηκε από την καταγγελλομένη. Σύμφωνα με την εν λόγω εταιρεία, η χρήση εφαρμογών αποστολής μηνυμάτων στο πλαίσιο της εργασίας της καταγγέλλουσας δεν συνάδει με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Αρχής (2/2020) σχετικά με την τηλεργασία, ενώ επισημαίνεται ότι η καταγγελλομένη ούτε γνώριζε ούτε είχε εγκρίνει τη χρήση της εφαρμογής ανταλλαγής μηνυμάτων (Messenger) εκ μέρους της καταγγέλλουσας τόσο για προσωπικές όσο και για επαγγελματικές της επικοινωνίες με συναδέλφους και εταιρικούς πελάτες. Ακολούθως η καταγγελλόμενη εταιρεία επιβεβαιώνει ότι παρέλαβε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τη φωτογραφία της επισυναπτόμενης στην καταγγελία ιδιωτικής συνομιλίας της καταγγέλλουσας με τρίτο πρόσωπο και παραθέτει εκ νέου την αλληλουχία των πραγματικών περιστατικών που οδήγησαν στην διακοπή της συνεργασίας με την καταγγέλλουσα στις 15-10-2020. Επαναλαμβάνεται από την καταγγελλομένη και η άμεση και οριστική διαγραφή του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έστειλε ο Κύπριος πελάτης καθώς και οι λοιπές ενέργειες που ακολούθησαν, όπως περιγράφονται και ανωτέρω στο ιστορικό της παρούσας. Η καταγγελλομένη αναφέρει επίσης ότι το επίμαχο ηλεκτρονικό μήνυμα που περιελάμβανε ιδιωτική συνομιλία της καταγγέλλουσας, δεν αφορούσε στην τελευταία, καθώς είχε παραλήπτη την εταιρεία και αποστολέα ένα τρίτο πρόσωπο. Αναφέρεται δε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν προέβη σε επεξεργασία οποιουδήποτε προσωπικού δεδομένου των καταγγελλόντων και ότι η διαγραφή του επίμαχου μηνύματος δεν συνιστά πράξη επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Επισημαίνεται ακόμα ότι το εν λόγω μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είχε διαγραφεί από τα αρχεία της καταγγελλομένης προτού καν ασκηθεί από την καταγγέλλουσα το σχετικό δικαίωμα διαγραφής αυτού. Αναφορικά με τον δεύτερο καταγγέλλοντα η εταιρεία αναφέρει ότι, εκ της επίμαχης ιδιωτικής συνομιλίας που έλαβαν στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού μηνύματος που απέστειλε ο Κύπριος πελάτης, ήταν αδύνατη η ταυτοποίησή του. Επιπλέον, η καταγγελλομένη απαντώντας στη σχετική αμφισβήτηση της καταγγέλλουσας για το κατά πόσο πράγματι διεγράφη το επίμαχο μήνυμα από τα εταιρικά αρχεία, αναφέρει πως η τελευταία δεν προσκομίζει κάποιο στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται η διατήρηση του επίμαχου μηνύματος στα αρχεία της καταγγελλομένης, ενώ τονίζει ότι απόδειξη της διαγραφής αυτού, συνιστά το γεγονός ότι ουδέποτε προσκομίστηκε το εν λόγω μήνυμα σε δικαστήριο ή σε δημόσια αρχή. Τέλος, αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε η καταγγέλλουσα, η εταιρεία επισημαίνει ότι εφόσον κατά το χρόνο άσκησης αυτού, το ζητηθέν στοιχείο είχε ήδη

διαγραφεί, η μόνη απάντηση που όφειλε να δώσει στην καταγγέλλουσα είναι ότι δεν τυγχάνουν επεξεργασίας δεδομένα που την αφορούν και επομένως με την σχετική από 21-10-2020 απάντηση που της απέστειλαν, ικανοποίησαν πλήρως το αίτημά της.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 – εφεξής, ΓΚΠΔ) και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α΄ 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Με το άρθρο 5 παρ. 1 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (εφεξής ΓΚΠΔ) τίθενται οι αρχές που πρέπει να διέπουν μια επεξεργασία. Σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας που εισάγεται με το εν λόγω άρθρο ορίζεται ρητώς στην δεύτερη παράγραφο αυτού, ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας «*φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»*)». Η αρχή αυτή, η οποία συνιστά ακρογωνιαίο λίθο του ΓΚΠΔ, συνεπάγεται την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να δύναται όπως αποδείξει συμμόρφωση. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές της επεξεργασίας που καθιερώνονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου 5. Όπως έχει κρίνει, άλλωστε, η Αρχή[1] με τον ΓΚΠΔ υιοθετήθηκε ένα νέο μοντέλο συμμόρφωσης, κεντρικό σημείο του οποίου συνιστά η αρχή της λογοδοσίας στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Επιπλέον δε, ο υπεύθυνος επεξεργασίας βαρύνεται με το περαιτέρω καθήκον να

[1] 1 Βλ. απόφαση Αρχής 26/2019, σκέψη 8, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της.

αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ.

2. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. 1 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ορίζονται ως εξής: «*κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου*». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. 2 επεξεργασία ορίζεται «*κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή».*

3. Επειδή σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 40 του ΓΚΠΔ «*Για να είναι η επεξεργασία σύννομη, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων ή με άλλη βάση, προβλεπόμενη από τον νόμο, είτε στον παρόντα κανονισμό είτε σε άλλη νομοθεσία της Ένωσης ή κράτους μέλους όπως αναφέρεται στον παρόντα κανονισμό, περιλαμβανομένης της ανάγκης συμμόρφωσης προς την εκ του νόμου υποχρέωση στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή της ανάγκης να εκτελεστεί σύμβαση στην οποία το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατόπιν αίτησης του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης*».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 12 ΓΚΠΔ «*1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε πληροφορία που αναφέρεται στα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 και του άρθρου 34 σχετικά με την επεξεργασία σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση, ιδίως όταν πρόκειται για πληροφορία απευθυνόμενη ειδικά σε παιδιά. Οι πληροφορίες παρέχονται*

γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς. Όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα. 2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 22. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν αρνείται να ενεργήσει κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων για να ασκήσει τα δικαιώματά του βάσει των άρθρων 15 έως 22, εκτός αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας αποδείξει ότι δεν είναι σε θέση να εξακριβώσει την ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων. 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων πληροφορίες για την ενέργεια που πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος δυνάμει των άρθρων 15 έως 22 χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά δύο ακόμη μήνες, εφόσον απαιτείται, λαμβανομένων υπόψη της πολυπλοκότητας του αιτήματος και του αριθμού των αιτημάτων. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την εν λόγω παράταση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης. […] *4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ενεργήσει επί του αιτήματος του υποκειμένου των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος, για τους λόγους, για τους οποίους δεν ενήργησε και για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή και άσκησης δικαστικής προσφυγής.*».

4. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 14 του ΓΚΠΔ προβλέπονται τα εξής: «*1. Όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις ακόλουθες πληροφορίες: α) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, του εκπροσώπου του υπευθύνου επεξεργασίας, β) τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, κατά περίπτωση, γ) τους σκοπούς της επεξεργασίας για τους οποίους προορίζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη νομική βάση για την επεξεργασία, δ) τις σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ε) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενδεχομένως, στ) κατά περίπτωση, ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας προτίθεται να*

διαβιβάσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε αποδέκτη σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό και την ύπαρξη ή την απουσία απόφασης επάρκειας της Επιτροπής ή, όταν πρόκειται για τις διαβιβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 46 ή 47 ή στο άρθρο 49 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, αναφορά στις ενδεδειγμένες ή κατάλληλες εγγυήσεις και τα μέσα για να αποκτηθεί αντίγραφό τους ή στο πού διατέθηκαν. 2. Εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις εξής πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση θεμιτής και διαφανούς επεξεργασίας όσον αφορά το υποκείμενο των δεδομένων: α) το χρονικό διάστημα για το οποίο θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, όταν αυτό είναι αδύνατο, τα κριτήρια που καθορίζουν το εν λόγω χρονικό διάστημα, β) εάν η επεξεργασία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ), τα έννομα συμφέροντα που επιδιώκονται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτο, γ) την ύπαρξη δικαιώματος υποβολής αιτήματος στον υπεύθυνο επεξεργασίας για πρόσβαση και διόρθωση ή διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμό της επεξεργασίας που αφορά το υποκείμενο των δεδομένων και δικαιώματος αντίταξης στην επεξεργασία, καθώς και δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων, δ) όταν η επεξεργασία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α), την ύπαρξη του δικαιώματος να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του οποτεδήποτε, χωρίς να θιγεί η νομιμότητα της επεξεργασίας που βασίστηκε στη συγκατάθεση πριν από την ανάκλησή της, ε) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή, στ) την πηγή από την οποία προέρχονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και, ανάλογα με την περίπτωση, εάν τα δεδομένα προήλθαν από πηγές στις οποίες έχει πρόσβαση το κοινό, ζ) την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 4 και, τουλάχιστον στις περιπτώσεις αυτές, σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται, καθώς και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων ».

Επιπλέον, το άρθρο 32 του νόμου 4624/2019 εισάγει δυνάμει του άρθρου 23 του ΓΚΠΔ, περιορισμούς στο δικαίωμα ενημέρωσης ως ακολούθως: «*1. Η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 4 του ΓΚΠΔ δεν υφίσταται, όταν η παροχή των πληροφοριών: α) στην περίπτωση δημόσιων φορέων: αα) θα έθετε σε κίνδυνο την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων του*

υπεύθυνου επεξεργασίας, με την έννοια του άρθρου 23 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε) του ΓΚΠΔ, ή ββ) θα έθετε σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια ασφάλεια· και συνεπώς, το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων για τη χορήγηση των πληροφοριών υποχωρεί, β) στην περίπτωση ιδιωτικών φορέων: αα) θα έβλαπτε τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων ή η επεξεργασία περιλαμβάνει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από συμβάσεις που έχουν καταρτιστεί κατά το ιδιωτικό δίκαιο και αποσκοπεί στην πρόληψη ζημιών από την τέλεση ποινικών αδικημάτων, εκτός εάν το υποκείμενο των δεδομένων έχει υπέρτερο έννομο συμφέρον για την παροχή πληροφοριών· ή ββ) ο αρμόδιος δημόσιος φορέας έχει προσδιορίσει στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ότι η δημοσιοποίηση των δεδομένων θα έθετε σε κίνδυνο την εθνική άμυνα, την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια ασφάλεια, στην περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων για σκοπούς επιβολής του νόμου, δεν απαιτείται προσδιορισμός σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. 2. Εφόσον δεν παρέχονται πληροφορίες στο υποκείμενο των δεδομένων σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στο κοινό των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 2 του ΓΚΠΔ σε ακριβή, διαφανή, κατανοητή και ευχερώς προσβάσιμη μορφή, σε σαφή και απλή γλώσσα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δηλώνει γραπτώς τους λόγους για τους οποίους απέφυγε να παράσχει πληροφορίες. 3. Η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1 έως 4 του ΓΚΠΔ, εκτός από τις αναφερόμενες στο άρθρο 14 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ εξαιρέσεις, δεν ισχύει στον βαθμό που μέσω της εκπλήρωσής της θα αποκαλύπτονταν πληροφορίες, οι οποίες λόγω της φύσης τους, ιδίως λόγω των υπέρτερων έννομων συμφερόντων τρίτου, πρέπει να παραμείνουν απόρρητες».

5. Επειδή, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39 του ΓΚΠΔ «*κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σύννομη και δίκαιη. Θα πρέπει να είναι σαφές για τα φυσικά πρόσωπα ότι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν συλλέγονται, χρησιμοποιούνται, λαμβάνονται υπόψη ή υποβάλλονται κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, καθώς και σε ποιον βαθμό τα δεδομένα υποβάλλονται ή θα υποβληθούν σε επεξεργασία. Η αρχή αυτή απαιτεί κάθε πληροφορία και ανακοίνωση σχετικά με την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να είναι εύκολα προσβάσιμη και κατανοητή και να χρησιμοποιεί σαφή και απλή γλώσσα. Αυτή η αρχή αφορά ιδίως την ενημέρωση των*

υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την ταυτότητα του υπευθύνου επεξεργασίας και τους σκοπούς της επεξεργασίας και την περαιτέρω ενημέρωση ώστε να διασφαλιστεί δίκαιη και διαφανής επεξεργασία σε σχέση με τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και το δικαίωμά τους να λαμβάνουν επιβεβαίωση και να επιτυγχάνουν ανακοίνωση των σχετικών με αυτά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία. Θα πρέπει να γνωστοποιείται στα φυσικά πρόσωπα η ύπαρξη κινδύνων, κανόνων, εγγυήσεων και δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πώς να ασκούν τα δικαιώματα τους σε σχέση με την επεξεργασία αυτή. Ιδίως, οι συγκεκριμένοι σκοποί της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σαφείς, νόμιμοι και προσδιορισμένοι κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι επαρκή και συναφή και να περιορίζονται στα αναγκαία για τους σκοπούς της επεξεργασίας τους. Αυτό απαιτεί ειδικότερα να διασφαλίζεται ότι το διάστημα αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνον εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα. Για να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν διατηρούνται περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να ορίζει προθεσμίες για τη διαγραφή τους ή για την περιοδική επανεξέτασή τους. Θα πρέπει να λαμβάνεται κάθε εύλογο μέτρο, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι ακριβή διορθώνονται ή διαγράφονται. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υφίστανται επεξεργασία κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ενδεδειγμένη προστασία και εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων και για να αποτρέπεται κάθε ανεξουσιοδότητη πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία τους ή η χρήση αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εν λόγω εξοπλισμού.».

Επομένως, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο[2] και να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει

[2] Βλ. σχετικά ΔΕΕ C496/17 ό.π. παρ. 59 και ΔΕΕ C-201/14 της 01-10-2015 παρ. 31-35 και ιδίως 34 καθώς και σχετική αναφορά στην Απόφαση 26/2019 ΑΠΔ, σκ. 5.

τη συμμόρφωσή του με τις αρχές αυτές (αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθ. 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ)[3].

Επειδή σημειώνεται ότι οι Κατευθυντήριες Γραμμές της Αρχής 2/2020 σχετικά με τη λήψη μέτρων ασφάλειας στο πλαίσιο τηλεργασίας, που επικαλούνται αμφότερα τα μέρη, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην εκ μέρους του Υπευθύνου Επεξεργασίας ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων ως προς τη διαδικασία που πρέπει κάθε φορά να ακολουθείται προκειμένου να δύναται ο κάθε εργαζόμενος να χρησιμοποιεί την εκάστοτε παρεχόμενη τεχνολογία που του επιτρέπει να τηλεργάζεται καθώς και ως προς τους σχετικούς κινδύνους που συνεπάγεται η χρήση της εν λόγω τεχνολογίας. Ωστόσο, από τα πραγματικά περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης δεν προκύπτει άγνοια της καταγγέλλουσας – πρώην εργαζομένης στην καταγγελλόμενη εταιρεία ως προς τη χρήση της παρεχόμενης για την τηλεργασία τεχνολογίας, κάτι το οποίο δεν είναι και το διακύβευμα στην υπό εξέταση υπόθεση. Είναι άλλο δε το ζήτημα των χαρακτηριστικών της επιλεγόμενης από την καταγγελλομένη υπεύθυνη επεξεργασίας εφαρμογής παρουσίασης των εταιρικών προϊόντων («Any Desk»), την οποία χειριζόταν χωρίς δυσκολία η καταγγέλλουσα και χωρίς να τεκμηριώνεται από τα στοιχεία του φακέλου άγνοια της τελευταίας για τις τεχνικές δυνατότητες και συνακόλουθα τους σχετικούς κινδύνους που η χρήση της εφαρμογής αυτής δύναται να συνεπάγεται για τον εκάστοτε χρήστη. Σε κάθε περίπτωση, ο από μέρους της καταγγέλλουσας μη τερματισμός της λειτουργίας του προγράμματος Any Desk συνιστά προσωπική της ευθύνη που δεν είναι δυνατόν να συνδεθεί αιτιωδώς με οποιαδήποτε αιτίασή της περί μη συναφούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης της από την καταγγελλόμενη εταιρεία.

6. Επειδή στην υπό εξέταση περίπτωση προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία, παρέλαβε, όπως η ίδια αναφέρει (βλ. σελ. 2 της με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7784/02-11-2023 απάντησης της εν λόγω εταιρείας), μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με φωτογραφία της επίμαχης ιδιωτικής συνομιλίας μεταξύ των καταγγελλόντων. Επομένως το ανωτέρω στοιχείο, που αποτελεί εξ ορισμού προσωπικό δεδομένο (βλ. τον σχετικό ορισμό του άρθρου 4 στοιχ. 1 του ΓΚΠΔ) απορριπτομένων ως αβασίμων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της καταγγελλομένης, κατέστη αντικείμενο επεξεργασίας που συνίσταται στην εκ μέρους της

[3] Βλ. συναφώς Αποφάσεις ΑΠΔ 26/2019, σκ. 6 και ΑΠΔ 43/2019, σκ. 5.

καταγγελλόμενης εταιρείας- ως υπεύθυνης επεξεργασίας- καταχώριση και χρήση αυτού για την αξιολόγηση της εργασίας της καταγγέλλουσας και ακολούθως στη διαγραφή του. Ειδικότερα, η εν λόγω εταιρεία από τη στιγμή που παρέλαβε το εν λόγω ηλεκτρονικό μήνυμα, από το οποίο και ταυτοποίησε χωρίς καμία αμφιβολία την καταγγέλλουσα ως μέρος της συνημμένης επίμαχης ιδιωτικής συνομιλίας, και αφού αυτό καταχωρήθηκε σε εταιρικό αρχείο, καθόρισε τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας χρησιμοποιώντας το για τον έλεγχο της τήρησης των εργασιακών υποχρεώσεων της καταγγέλλουσας. Εν προκειμένω, από το σύνολο των ευρύτερων κοινωνικών περιστάσεων, στο πλαίσιο των οποίων έλαβε χώρα η ανωτέρω επεξεργασία, προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία, ναι μεν δεν ελέγχει τη λήψη μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα οποία πράγματι λαμβάνει αυτόματα (βλ. και σχετικό ισχυρισμό σελ. 13 του μετ' ακρόαση υπομνήματος της καταγγελλομένης), πλην όμως επέλεξε να κάνει χρήση της επίμαχης συνημμένης στο ανωτέρω μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ιδιωτικής συνομιλίας για τους δικούς της σκοπούς, κατά τα προαναφερόμενα, στο πλαίσιο των οποίων διεκόπη η συνεργασία της καταγγέλλουσας με την καταγγελλόμενη εταιρεία, ενώ ακολούθως διέγραψε οριστικά από τα αρχεία της το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με την ιδιωτική συνομιλία μεταξύ των καταγγελλόντων, η οποία υπάγεται στην έννοια των προσωπικών δεδομένων. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι είναι εξ αντικειμένου αβάσιμος, όπως προαναφέρθηκε, ο ισχυρισμός της καταγγελλόμενης εταιρείας περί του ότι το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν περιελάμβανε κανένα προσωπικό δεδομένο καθώς είχε παραλήπτη την εταιρεία και αποστολέα ένα τρίτο πρόσωπο. Περαιτέρω, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων του ΓΚΠΔ και όλως αβασίμως προβάλλεται από την καταγγελλομένη ότι δεν προέβη σε επεξεργασία οποιουδήποτε προσωπικού δεδομένου των καταγγελλόντων και ότι η διαγραφή του επίμαχου μηνύματος με την ιδιωτική συνομιλία μεταξύ της καταγγέλλουσας και τότε εργαζομένης της εταιρείας και του έτερου καταγγέλλοντος δεν συνιστά πράξη επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων[4].

7. Επειδή, η νομιμότητα κάθε επεξεργασίας προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, έγκυρη νομική βάση, όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α' σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, ενώ εν προκειμένω όχι απλά δεν τεκμηριώνεται από την εταιρεία ως υπεύθυνη επεξεργασίας (βλ. και άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ περί της αρχής της λογοδοσίας) η

[4] Βλ. ενδεικτικά σελ. 12 του μετ' ακρόαση Υπομνήματος της καταγγελλόμενης εταιρείας.

ύπαρξη κάποιας νομικής βάσης για την ανωτέρω επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που έλαβε χώρα κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς αναφερόμενα, αλλά η καταγγελλόμενη εταιρεία αρνείται ρητά την ύπαρξη προσωπικών δεδομένων και επομένως, κατά μείζονα λόγο, δεν δέχεται ότι υφίσταται επεξεργασία τέτοιων κατά τον ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, δεν παρέχεται από την καταγγελλομένη καμία αιτιολογία για την επεξεργασία της φωτογραφίας με την ιδιωτική συνομιλία μεταξύ των καταγγελλόντων ως προσωπικού δεδομένου, που συνίστατο αφενός στη χρήση αυτής για τον έλεγχο της τήρησης των εργασιακών υποχρεώσεων της καταγγέλλουσας και τότε εργαζόμενης της εταιρείας αφετέρου στην οριστική διαγραφή από τα εταιρικά αρχεία του ηλεκτρονικού μηνύματος που περιελάμβανε την εν λόγω φωτογραφία ιδιωτικής συνομιλίας.

Επομένως, εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν τεκμηριώνει την κατ' αρ. 5 παρ. 1 (α') ΓΚΠΔ νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθ' όσον δεν επικαλείται καμία απολύτως νομική βάση επί της οποίας να θεμελιώνονται οι επεξεργασίες προσωπικών δεδομένων, όπως αυτές περιγράφηκαν ανωτέρω[5].

8. Επειδή η καταγγελλόμενη εταιρεία επεξεργάστηκε το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έλαβε από τον Κύπριο πελάτη- με φωτογραφία της ιδιωτικής συνομιλίας των καταγγελλόντων- προβαίνοντας μετά την προαναφερόμενη χρήση του και σε διαγραφή αυτού, όπως προαναφέρθηκε και όπως προκύπτει και από τη με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7784/02-11-2023 απάντηση της εταιρείας (βλ. σελ. 3 αυτής). Ωστόσο, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου δεν προκύπτει να έλαβε χώρα προηγούμενη ενημέρωση για την εν λόγω επεξεργασία, ήτοι τη διαγραφή του επίμαχου μηνύματος, κατά παράβαση της αρχής της διαφάνειας ως έκφανσης της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 περ. α' του ΓΚΠΔ, που πρέπει να διέπει κάθε πράξη επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, από την εξέταση των στοιχείων που τέθηκαν υπ' όψιν της Αρχής, δεν αποδείχθηκε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία παρείχε ως υπεύθυνη επεξεργασίας την προσήκουσα ενημέρωση ιδίως δυνάμει της διάταξης του άρθρου 14 παρ. 2 α' του ΓΚΠΔ[6], ενώ δεν συντρέχει εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 4624/2019. Εξάλλου, σημειώνεται ότι το ΔΕΕ με την από

[5] Πρβλ. ενδεικτικά την Απόφαση της Αρχής 35/2023, διαθέσιμη στον ιστότοπο της Αρχής www.dpa.gr
[6] Πρβλ. Απόφαση της Αρχής 38/2019, σκ. 6 καθώς και 48/2022, διαθέσιμες στον ιστότοπο της Αρχής www.dpa.gr

01-10-2015 απόφασή του στο πλαίσιο της υπόθεσης C-201/14 (Smaranda Bara) έκρινε ως προϋπόθεση της θεμιτής και νόμιμης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων προ της επεξεργασίας αυτών. Περαιτέρω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο (σχετικά βλ. ΔΕΕ C-496/17 ό.π. παρ. 59 και ΔΕΕ C-201/14 της 01-10-2015 παρ. 31-35 και ιδίως 34) και να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές αυτές (αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθ. 5 παρ. 2). Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με διαφανή τρόπο συνιστά έκφανση της αρχής της θεμιτής επεξεργασίας και συνδέεται με την αρχή της λογοδοσίας, παρέχοντας το δικαίωμα στα υποκείμενα να ασκούν έλεγχο επί των δεδομένων τους καθιστώντας υπόλογους τους υπεύθυνους επεξεργασίας, σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29[7]. Στην δε προκειμένη περίπτωση η μη διαγραφή και διατήρηση των εν λόγω προσωπικών δεδομένων θα ήταν δυνατόν να ασκήσει έννομη επιρροή ως αποδεικτικό μέσο σε τυχόν εκατέρωθεν έγερση αξιώσεων.

9. Επειδή, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, διαπιστώνεται παραβίαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 περ. α΄ του ΓΚΠΔ περί της νόμιμης, θεμιτής και διαφανούς επεξεργασίας λόγω αφενός της μη θεμελίωσης εκ μέρους της καταγγελλομένης νομικής βάσης για τη χρήση και διαγραφή της επίμαχης ιδιωτικής συνομιλίας, αφετέρου της μη προηγούμενης ενημέρωσης της καταγγέλλουσας πριν την οριστική διαγραφή από τα εταιρικά αρχεία του μηνύματος με την ιδιωτική συνομιλία που την αφορούσε. Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι η παραβίαση των προβλεπόμενων στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ βασικών αρχών που πρέπει να διέπουν κάθε διενεργούμενη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, δύναται να επισύρει την επιβολή κυρώσεων.

10. Επειδή τέλος η Αρχή διαπιστώνει ότι η καταγγέλλουσα όφειλε μετά το πέρας της απομακρυσμένης συνεδρίας να τερματίσει την λειτουργία του προγράμματος Any Desk. Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του εάν εν συνεχεία επρόκειτο η καταγγέλλουσα ιδιωτικά να προβεί σε αρνητικό σχολιασμό ή μη του υποψήφιου πελάτη, η από αμέλειά της

[7] Κατευθυντήριες Γραμμές για την διαφάνεια υπό τον ΓΚΠΔ (Guidelines on transparency under Regulation 2016/679) της 11-4-2018 (WP 260 rev.1), σελ. 4 και 5. Βλ. συναφώς και σκ. 18 της με αριθ. 44/2019 Απόφασης της Αρχής, διαθέσιμης στον ιστότοπο αυτής www.dpa.gr.

διατήρηση της λειτουργίας του προγράμματος Any Desk θα μπορούσε να είχε οδηγήσει κατά τον ίδιο τρόπο στην διαρροή επαγγελματικών απορρήτων και εμπιστευτικών πληροφοριών για την διαφύλαξη των οποίων βαρύνετο με υποχρέωση πίστης σύμφωνα και με τον όρο 6.1.α. της σύμβασης εργασίας της.

11. Η Αρχή κρίνει ότι σε σχέση με τις ως άνω αναλυτικά περιγραφόμενες παραβιάσεις συντρέχει περίπτωση άσκησης των εκ του άρθρου 58 παρ. 2 ΓΚΠΔ διορθωτικών εξουσιών της, όπως το περιεχόμενο αυτού συμπληρώνεται από την αιτιολογική σκέψη 148 ΓΚΠΔ. Ειδικότερα η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων της υπό εξέταση υπόθεσης, κρίνει ότι σε σχέση με τις ως άνω αναλυτικά καταγγελλόμενες παραβιάσεις συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 στοιχ. β) ΓΚΠΔ, και θα πρέπει η Αρχή να απευθύνει επίπληξη στην καθ΄ ης υπεύθυνη επεξεργασίας για τις ανωτέρω παραβιάσεις. Το εν λόγω δε μέτρο κρίνεται ανάλογο με τη βαρύτητα των παραβάσεων πολλώ δε μάλλον από τη στιγμή που φαίνεται πως πρόκειται για μεμονωμένη περίπτωση, καθώς από σχετικό έλεγχο προκύπτει ότι δεν έχει επιβληθεί μέχρι σήμερα σε βάρος της καταγγελλομένης έτερη διοικητική κύρωση από την Αρχή, και επιπλέον έχει παρέλθει αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα από τις επίμαχες παραβιάσεις. Περαιτέρω, δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου ότι η παραβίαση της αρχής της νομιμότητας οφείλεται σε δόλο εκ μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, ενώ η απουσία ενημέρωσης της καταγγέλλουσας πριν τη διαγραφή του μηνύματος με την ιδιωτική συνομιλία που την αφορούσε δεν της προκάλεσε οικονομική ζημία ούτε προέκυψε από τα στοιχεία που τέθηκαν υπ’ όψιν της Αρχής, ότι η υπεύθυνη επεξεργασίας αποκόμισε οικονομικό όφελος ή προκάλεσε υλική ζημία στους καταγγέλλοντες από την ως άνω παράλειψη προηγούμενης ενημέρωσης. Σταθμίζεται δε και το γεγονός ότι πάντως η καταγγελλόμενη απάντησε -έστω αρνητικά- εμπρόθεσμα στο ασκηθέν δικαίωμα διαγραφής γνωστοποιώντας στην καταγγέλλουσα ex post ότι έχει ήδη προβεί στη διαγραφή του ζητηθέντος στοιχείου, ενώ δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου περαιτέρω επεξεργασία του επίμαχου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με την ιδιωτική συνομιλία των καταγγελλόντων, όπως ενδεικτικά η κοινοποίησή του σε τρίτους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

Διαπιστώνει ότι η καταγγελλόμενη υπεύθυνη επεξεργασίας εταιρεία με την επωνυμία «ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡΣ ΚΑΙ ΕΝΤΖΙΝΙΕΡΣ ΕΛΛΑΣ – AMERICAN COMPUTERS & ENGINEERS HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» παραβίασε το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. α' του ΓΚΠΔ, όπως αναλύεται στις σκέψεις 7-9 της παρούσας, και απευθύνει επίπληξη κατ' άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β) ΓΚΠΔ στην ως άνω εταιρεία, για τους λόγους που εκτενώς αναλύονται στο σκεπτικό της παρούσης.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος	**Η Γραμματέας**
Γεώργιος Μπατζαλέξης	**Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου**